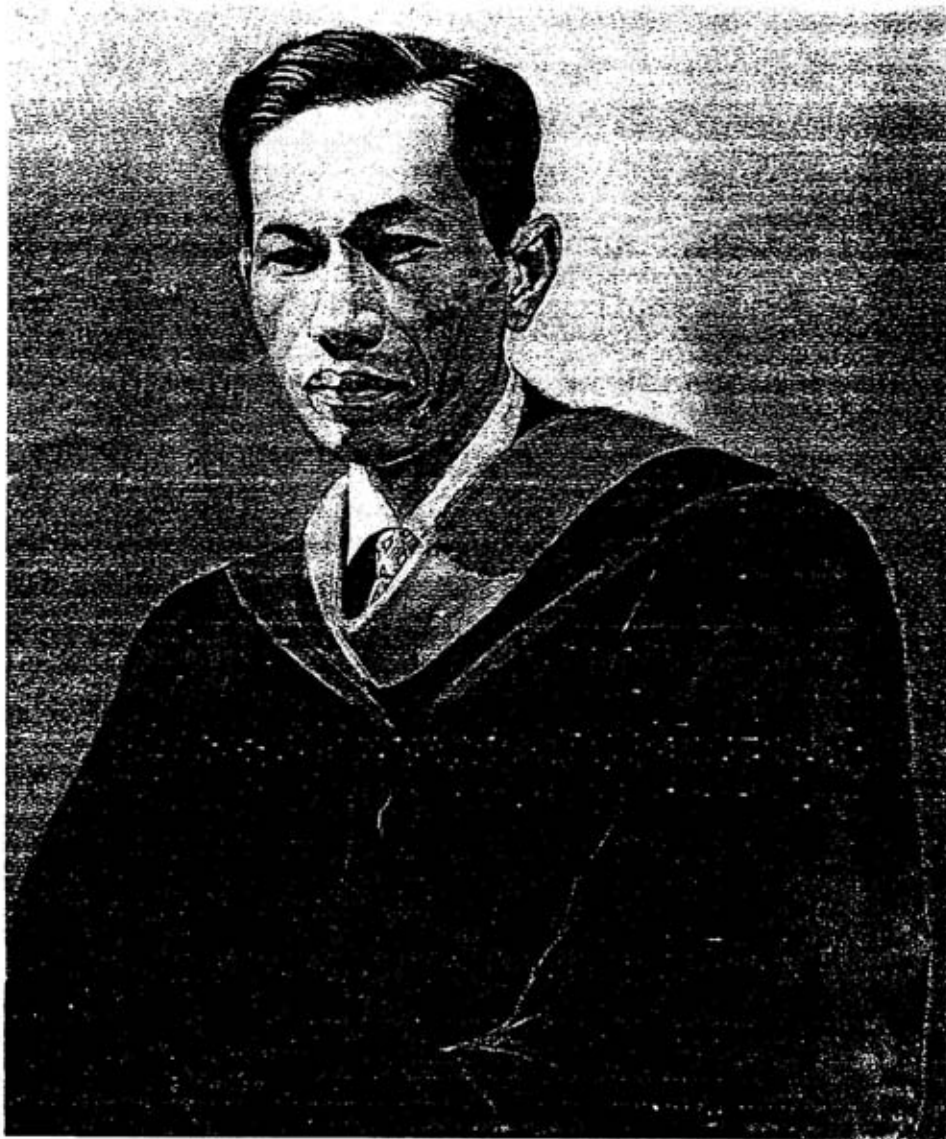

ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพร์ตกุล

ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพร์ตกุล บิดา
แห่งการวัดและประเมินผลการศึกษา ท่านเกิดเมื่อ
วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2459 ณ บ้านเลขที่ 114 หมู่ที่
4 ตลาดเก่า ตำบลบางเมือง อำเภอสมุทร จังหวัด

สมุทรปราการ ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพร์ตกุล เป็น
บุตรคนที่ 6 ของนายแดง และนางฮุ้นในบรรดาพี่
น้องทั้งหมด 7 คน

ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพร์ตกุล

(พ.ศ. 2459-2534)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2464-2466 เรียนชั้นประถมปีที่ 1-4 ที่โรงเรียนสมุทรพิทยา

พ.ศ. 2467-2470 เรียนชั้นมัธยมปีที่ 1-5 ที่โรงเรียนประจำจังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. 2471-2473 เรียนชั้นมัธยมปีที่ 6-8 ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

พ.ศ. 2473 สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียนได้ปีครึ่งครอบครัวประสบอัคคีภัยเป็นเหตุให้ต้องหยุดการเล่าเรียน เข้าทำงานเป็นครูโรงเรียนพุทธพัทธ ธนบุรี ต่อมาได้ร่วมมือกับพี่น้องตั้งโรงเรียนวัฒนธรรมวิทยาลัยที่ฝั่งธนบุรี แล้วย้ายมาอยู่ที่ประตูน้ำ ปทุมวัน

พ.ศ. 2484 สอบได้วิชาครูประโยคครูพิเศษประถม (พ.ป.)

พ.ศ. 2485-2486 สอบได้วิชาครูประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)

พ.ศ. 2501-2504 ได้รับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอกทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ความสนใจใฝ่รู้และศึกษาด้วยตนเอง ในด้านการสร้างข้อสอบของศาสตราจารย์ ดร. ขวาล แพรัตกุล นั้น ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ก่อ สวัสดิพานิชย์ ได้บันทึกไว้ใน คำไว้อาลัยในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.ขวาล แพรัตกุลว่า

“อาจารย์ขวาล แพรัตกุล เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการศึกษาแผนใหม่ ในการอบรมครั้งนั้น ผมเป็นคนหนึ่งที่ไปบรรยายในการอบรม อาจารย์ขวาล ดุดอกติดใจในเรื่องวิธีวัดผลการศึกษาเป็นอันมากเมื่อเสร็จสิ้นการอบรมแล้ว ท่านได้ตามผมไปถึงที่บ้านเพื่อขอความรู้เพิ่มเติม ผมไม่มีปัญญาจะสอนท่าน จึงไปค้นเอาตำราที่บ้านผมหลายครั้งจนผมต้องแนะนำว่า คนอื่นที่เคยไปเรียนเมืองนอกคงจะมีตำราแบบเดียวกันนี้บ้าง จึงได้แนะนำให้ท่านไปหาและท่านก็ได้รับตำรามาอ่านเพิ่มเติมอีกมาก”

ด้วยความสนใจด้านการวัดผลเป็นพิเศษนี้ ศาสตราจารย์ ดร.ขวาล แพรัตกุล ได้ลงมือสร้างข้อสอบด้วยตัวของท่านเอง ทำการทดลองข้อสอบวิเคราะห์ข้อสอบ โดยใช้ทุนส่วนตัวของท่านเองจนเมื่อตอน “อาจารย์ขวาล มาเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรนั้นปรากฏว่า อาจารย์ขวาล มีความเชี่ยวชาญในเรื่องวัดผล” ทั้งๆ ที่จบเพียงแค่ พ.ม.เท่านั้น เมื่อมารับราชการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรในปี พ.ศ. 2501 นั้นก็ได้รับทุนไปศึกษาวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลที่มหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เวลาเรียน 2 ปี 3 เดือนเท่านั้น ได้รับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ด้านการศึกษา

ประวัติการรับราชการ

16 ก.ย. 2486 ครูวิสามัญ โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

8 พ.ศ. 2487 ครูตรีสามัญ โรงเรียนมัธยมบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2491 ลาออกจากราชการ กลับมาสอนที่โรงเรียนวัฒนธรรมวิทยาลัย ประตูน้ำเป็นโรงเรียนเอกชนที่ญาติพี่น้องร่วมกันจัดตั้งขึ้น

21 ก.พ. 2501 กลับเข้ารับราชการใหม่ เป็นครูตรีประจำกรมการฝึกหัดครู ช่วยราชการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ก.พ. 2501 ไปศึกษาและดูงาน ณ ต่างประเทศตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ

15 ก.ย. 2504 เข้าปฏิบัติราชการในตำแหน่งและสังกัดเดิม

1 ต.ค. 2505 อาจารย์โทวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

9 เม.ย. 2507 อาจารย์เอกวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. 2507-2520 ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

4 พ.ศ. 2510 เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ เป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์

1 ต.ค. 2514 เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ เป็นรองศาสตราจารย์วิชาวัดผล

6 ต.ค. 2514 อาจารย์ชั้นพิเศษ รักษาการในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ วิชาวิจัยการศึกษา

26 ก.พ. 2518 ศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1 ต.ค. 2520 เกษียณอายุราชการ

1 ม.ค. 2521 อาจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

5 ธันวาคม 2506 จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย

5 ธันวาคม 2510 จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก

5 ธันวาคม 2512 ตริตาภรณ์ช้างเผือก

5 ธันวาคม 2515 ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

5 ธันวาคม 2518 ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ด้วยความเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ทำให้ท่านรับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ดังนี้

26 ธันวาคม พ.ศ. 2524 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

30 มิถุนายน พ.ศ. 2527 ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

24 มิถุนายน พ.ศ. 2529 ปริญญาศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำประกาศเกียรติคุณในวันเข้ารับพระราชทานปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2527 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสำคัญต่อนั่นหนึ่งว่า

“ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้อุทิศตนในการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญทางด้านการวัดผลและประเมินผล ทั้งในด้านการเขียนตำราวัดผลการศึกษา และการสอนการอบรมแก่ครูอาจารย์ในทุกระดับการศึกษาเป็นผู้ริเริ่มสร้างข้อสอบมาตรฐานเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความถนัดทางการเรียน สร้างแบบสำรวจความสนใจในการประกอบอาชีพสำหรับกรมแรงงานได้ใช้เพื่อจัดสรรบุคคลให้ได้ทำงานตามความสนใจและความถนัด นอกจากนั้นยังเป็นผู้ทำการวิจัยเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการพัฒนาแบบทดสอบ นับได้ว่าศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล เป็นผู้วางรากฐานและพัฒนาวิชาการวัดผลการศึกษาให้แก่ประเทศไทย จนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยกย่องจากบุคคลในวงการศึกษโดยทั่วไปแม้เมื่อเกษียณอายุราชการแล้วก็ยังอุทิศเวลาไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาให้แก่สถานศึกษาต่างๆ หลายแห่ง ท่านบำเพ็ญตนเป็นครูผู้มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพอย่างสูงควรแก่การได้รับการสดุดีเกียรติคุณอย่างแท้จริง”

ผลงานดีเด่น

งานเผยแพร่วิชาการ

หลังจากสำเร็จการศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ได้เสนอให้จัดตั้งสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ใน พ.ศ. 2504 ภารกิจที่สำคัญก็คือ สอนสถิติและวัดผลการศึกษาแก่นิสิตปริญญาโทสาขาวิจัย ซึ่งสมัยนั้นอยู่ในความดูแลของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก และได้อบรมเรื่องลักษณะข้อสอบแบบปรนัย การตัดเกรดโดยใช้คะแนนมาตรฐานที่ การวิเคราะห์หลักสูตรให้แก่อาจารย์วิทยาลัยครูทั้งหมด ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และยังได้อบรมการวัดผลการศึกษาแก่ครูอาจารย์ ผู้บริหารระดับต่างๆ

อย่างต่อเนื่องโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยแต่ประการใด นับได้ว่าเป็นการปูพื้นฐานการวัดผลการศึกษาแนวใหม่แก่วงการการศึกษาไทยทีเดียว นอกจากนี้ยังได้เขียนตำราการวัดผลการศึกษาที่มีชื่อเสียงอีกหลายเล่ม อาทิ เทคนิคการวัดผล การทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพเทคนิคการเขียนข้อทดสอบ เทคนิคการเขียนคำถามแบบเลือกตอบ เป็นต้น

การผลิตบัณฑิต

การทำงานการศึกษาระดับชาติ ซึ่งเป็นงานใหญ่และกว้างขวางจำเป็นต้องมีบุคลากรช่วยกัน สืบทอดเจตนารมณ์ จึงได้ริเริ่มเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะการวัดผลการศึกษาและหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ในปี พ.ศ. 2508 ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นแห่งแรกในประเทศไทย และขณะเดียวกันก็ได้เปิดหลักสูตรอบรมการวัดผลการศึกษาระยะยาว (6 เดือน) ควบคู่กันไปด้วย ปัจจุบันผลผลิตของหลักสูตรดังกล่าวได้ปฏิบัติภารกิจกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย

งานสร้างข้อสอบมาตรฐาน

ข้อสอบฉบับแรกของศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล ที่ได้ดำเนินการสร้างถูกต้องตามขั้นตอนของการพัฒนาข้อสอบมาตรฐาน ชื่อว่า **แบบทดสอบวินิจฉัยทักษะสมอง** ให้ชื่อย่อว่า **ว.ฒ.ศ.** (วัดมโนศิลป์วิทยาลัย) เป็นแบบทดสอบที่ได้สร้างเกณฑ์ปกติระดับชาติได้สำเร็จ

ข้อสอบมาตรฐานวัดความถนัดทางการเรียน (CESAT) เป็นผลงานที่สำคัญอีกชุดหนึ่งใช้สำหรับสอบคัดเลือกนิสิตนักศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา และได้พัฒนาปรับปรุงใช้ในการสอบคัดเลือกมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

นอกจากข้อสอบมาตรฐานดังกล่าวแล้ว ยังมีข้อสอบมาตรฐานชนิดอื่นๆ อีก เช่น ข้อสอบมาตรฐานวัดความถนัดทางการเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ข้อสอบมาตรฐานของกรมแรงงานในการจัดสรรบุคคลเข้าทำงาน ข้อสอบมาตรฐานภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษา ฯลฯ

ข้อสอบมาตรฐานดังกล่าว ได้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน เช่น การสอบคัดเลือก การประเมินมาตรฐานการศึกษา การเลื่อนตำแหน่ง การจัดกลุ่มคน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งได้ใช้กันแพร่หลายทั้งในวงการศึกษาและวงการธุรกิจในปัจจุบัน

ข้อสอบที่สร้างจะมีรายงานการสร้างแบบทดสอบ และคู่มือดำเนินการสอบแทบทุกฉบับ

ชีวิตครอบครัว

ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล สมรสกับนางสาวเยาวดี เรียงจันทร์ เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2493 มีบุตรและธิดารวม 3 คน คือ

1. นายฐิติวัฒน์ แพรัตกุล
2. นายแพทย์สหัสพร แพรัตกุล
3. ดร.อรลักษณ์ แพรัตกุล

ศาสตราจารย์ ดร. ชวาล แพรัตกุล เสียชีวิตด้วยระบบการหายใจล้มเหลว เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 รวมอายุได้ 76 ปี

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์

บรรณานุกรม

- ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. **ดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์** มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ พ.ศ. 2502-2535. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิสิทธ์พัฒนา, 2536.
- ศาสตราจารย์ดร.ชวาล แพรัตกุล ที่ระลึกเนื่องในวาระวันพระราชทานปริญญาดุष्ฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร : หจก. พันนี้พับลิชซิง, 2524.
- สมบัติ จำปาเงิน. “ดร.ชวาล แพรัตกุล,” ใน **ประวัตินักวิทยาศาสตร์ไทย**. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2526.
- สำเรีง บุญเรีองรัตน์ และ โชติ เพชรชี่น. “สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา,” ใน 3 ยุค ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่มเฉพาะเรีอง อันดับที่ 1. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาศึกษา, 2543.
- อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุล. กรุงเทพมหานคร : วัดนาพานิชย์, 2534.